9e JAARGe. № 227.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar f 24.— ℔ halfjr f 12.— ℔ maand f 2.—
„ Java. „ do. „ 30.— „ do. „ 15.—
„ Buitenb. „ do. „ 36.— „ do. „ 18.—
„ Europa. „ do. „ 50.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

VRIJDAG 27 SEPTEMBER 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letters betalen dubbeld, iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel

VERTREK DER LANDMAIL

In de maand October den 9den en 26sten.

ADVERTENTIEN.

(*Voor het land*) Op Maandag den 7den October e. k. zal ingevolge bekomen magtiging door den onder directeur der genie in de 3de militaire afdeeling op Java ten zijnen bureele aan de Krambangan gelegen, in het openbaar worden aanbesteed, de **LEVERING VAN GENIE GOEDEREN** voor de dienst van het jaar 1863 als: **hang- en sluitwerk, ijzerwerk, gereedschappen, glaswerk, verwstoffen, Europesche metselsteenen, brandblusch middelen** enz. nader omschreven in de voorwaarden, die ter lezing liggen ten bureele van de handelsvereeniging en van den ondergeteekende, bij wien tevens nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.

SOERABAYA, *den 16den September* 1861.
De Luitenant Kolonel voornoemd
(1455) **J. C. R. STEINMETZ.**

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op **Dingsdag den 15den October 1861** bij 's lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden opgeveild

490,000 Amst. ponden doorgekapt kopergeld,

waarvan een monster bij gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden, bedoeld in de *Javasche Courant* van den 17den dezer No. 66.

Soerabaija, *den 24sten Augustus* 1861.
Namens den Resident voornoemd
De Assistent-Resident,
1314) **W. HAPPÉ.**

(*Voor het land.*) De directeur van den Artillerie Constructie Winkel te *Soerabaija* maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat *op den 15den October* 1861, des ochtends om 9 ure, ten zijnen bureele eene publieke

UITBESTEDING

zal worden gehouden voor de levering van eenige **artillerie goederen en algemeene behoeften van europeschen oorsprong**, voor de dienst van het jaar 1863, waarvan de voorwaarden op bovenvermeld bureau en bij den resident van *Soerabaija* ter lezing liggen.

De Directeur voornoemd.
(1448) **LINDWURM.**

Op Woensdag den 16den October 1861.

zal ten burele van den Resident van Soerabaija,

EENE UITBESTEDING

worden gehouden voor den OVERVOER VAN HOUTWERKEN als:

4385 stuks van **Koenga** naar **Batavia** en
561 „ „ **Koenga** „ **Onrust.**

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAYA, Namens den Resident.
23 *September* 1861. *De Secretaris,*
(1490) **Ch. TROMP.**

EXTRACT uit het Register der Besluiten van den Resident van Soerabaija.

No. 8138. SOERABAYA, *den 26 September* 1861.

Gelet op de ordonnancie van den Gouverneur Generaal van 22 Januarij jl. (Staatsblad No. 1.)

Gelezen enz.

Is BESLOTEN,

Eerstelijk: Ten vervolge van dezerzijdsch besluit dd. 10 Julij jl. No. 5777 te bepalen, dat vóór of uiterlijk op den laatsten October van het jaar 1862 van pannen dakbedekking moeten zijn voorzien de gebouwen en woningen gelegen in de volgende kampoongs ter hoofdplaats *Soerabaija.*

Tandjoong-anom; hoofd *Pa Bakar*, staande op particulieren grond.

Kebang sren; hoofd *Setro Troeno*, staande op particulieren grond.

Ketandan, hoofd *Sondrio*, staande op particulieren grond.

Kebang sren kidool, hoofd *Wiro Sarie*, staande op particulieren grond.

Kebang sren tenga, hoofd *Pa Jaas*, staande op particulieren grond.

Kebang sren koelon, hoofd *Pa Ngasiah*, staande op particulieren grond.

Pategalan; hoofd *Pa Armin*, staande op particulieren grond.

Belaoeran kidool, hoofd *Pa Ngaidin*, staande op particulieren grond.

Belaoeran lor, hoofd *Joleksono*, staande op particulieren grond.

Gedong setan, hoofd *Nietie Setro*, staande op gouvernements grond.

Penilih, hoofd *Djoijo Sentono*, staande op gouvernements grond.

Pelampitan, hoofd *Poespo Astro*, staande op gouvernements grond en

Bendoengan, hoofd *Joijo Troeno*, staande op gouvernements grond.

Extract, enz.

Akkoordeerd met voors. Register,
De Secretaris,
(1503) **Ch. TROMP.**

De ondergeteekende maakt bekend dat de brug *Kedong Banger*, aan de regter oever van de Kaliemaas, voor de passage weder is opengesteld.

SOERABAYA, *De Assistent-Resident,*
27 *September* 1861. *voor de policie,*
(1618) E. DIBBETS.

VOOR DEN ARMEN.

Aan de gemeente alhier wordt bekend gemaakt, dat ingevolge de bepaling bij gouvernements besluit van den 1sten Mei 1834 No. 4 de gewone drie maandelijksche huis collecte over het 3de kwartaal 1861, ten voordeele van de protestantsche armen dezer gemeente zal gehouden worden als volgt:

Op Zaturdag den 28sten September 1861.

Door den Heer *Swart*.
Chinesche kamp, benoorden de groote handelstraat, Officiers Kampement, Kaliemaas Oosterkade, Pagirian, het marine Etablissement.

Door den Heer *van Tijen*.
De Kaliemaas Westerkade, de Kindersteeg, Kabalen, Werfstraat tot aan de Boomstraten, 1e, 2e en 3e Kalisosok.

Door den Heer *Gimberg*.
Nieuw holland, Pesapen, Rustenburgerpad, Rosendoornlaan en Grisseesche Weg.

Door den Heer *van Lakerveld*.
Krambangan kade, met Dwarsstraten, Kapandjen, Komedieplein, Officiers Paviljoen, Heerenstraat en Boomstraat.

Door den Heer *Hooglandt*.
De weg van Kapoetran, de Kapoetransche dijk tot aan de Dinoijo, Koepang, Sawaän, Embongmalang en Boeboetan.

SOERABAYA, *20sten September* 1861.
Namens den kerkeraad
der Protestantsche gemeente,
SCHEEPE.

Ingevolge Gouvernements Besluit de dato 3 Mei 1834, zal de gewone driemaandelijksche huiscollecte voor de R. K. Armen, over het 3de kwartaal 1861, gehouden worden op Maandag 23 September 1861 en volgende dagen.

Namens het Roomsch Katholiek
Kerk- en Armenbestuur,
Het Lid, tevens Secretaris.
DE RIJK.

POSTKANTOOR.

Op Maandag den 30sten dezer,

des namiddags ten vier ure.

Zullen voor JAPAN postpakketten worden gesloten, per Z. M. stoomschip *Vice Admiraal Koopman*,

SOERABAYA, *De Postkommies,*
26 *September* 1861. (1504) **C. WELTER.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Zaturdag den 28sten September 1861.

Bij 's Lands algemeene pakhuizen alhier, van afgekeurde onbruikbare Gouvernements goederen. (1466)

Op Maandag den 30sten September 1861.

Bij de heeren *Haije en van Marle*, te Kaliemaas van diverse goederen.

Op Dingsdag den 1sten October 1861.

In de Societeit de Club, te Simpang van drie huizen van de heeren *Anemaet & Co qq*, en *Kooiman qq.*

In de kampong Gemblongan van 3/6 aandeel van een huis van *T. Schutz qq*, en

Bij den heer *J. W. Kok*, te Kembang Djepoon van diverse goederen.

Op Woensdag den 2den October 1861.

Voor het kantoor van den Deurwaarder *Damwijk*, in de stal van drie huizen gelegen te Krambangan toebehoorende aan *von Hebel*, en

Bij den heer *Kuiper*, aan de Werfstraat van diverse goederen.

Op Donderdag den 3den October 1861.

Bij den chinees *Liem Siem*, te Pasar Bong van diverse goederen.

Op Vrijdag den 4den October 1861.

Bij den Pachter der pandjeshuizen *Tan Tong Liep*, in de chineesche kamp van onuitgeloste pandgoederen.

(1501)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, **Sophia Sutherland**, geliefde echtgenoote van
J. J. F. SWART.
Soerabaija, 24 *September* 1861. (1496)

Bevallen van een' *ZOON*, de echtgenoote van
F. C. REINHART.
Soerabaija, 25 *September* 1861. (1497)

STERFGEVALLEN.

Heden ontvingen wij de treurige tijding van het overlijden van onzen geliefden vader en behuwdvader W. DE BRUIJN; te *Batavia* overleden in den ouderdom van een en zestig jaren en zeven maanden.

Allen die hem gekend hebben kunnen beseffen hoe zwaar dit verlies voor ons is.

M. REMMERT.
geb. de Bruijn.
(1506) A. W. REMMERT.

VENDUTIE

bij

HAYE & VAN MARLE

Maandag den 30sten September 1861.

(1500)

VENDUTIE

Maandag 30 September

bij

HAYE EN VAN MARLE,

in hun **vendulocaal** aan den **Kalimaas**, hoek

Kebalen alwaar verkocht zal worden:

Eene groote partij HOLLANDSCH ROOD BLADKOPER afgesloopt van het schip *WATERLOO*, kapt. PAULINO.

300 stuks GEZAAGDE OESOEKEN en 250 stuks GEZAAGDE BLANDARS, 25 stuks IJZEREN DREGGEN bijzonder goed geschikt voor laadpraauwen, eene PRAAUW SAMPANG en

een BAMBOEZEN met ATAP GEDEKTE LOODS lang 23 Ned. el en 4½ Ned. el breed, staande in de nabijheid van Bastion No. 15. (1518)

KEDIRIE.

Op Maandag den 30e. September e.k.

zal er te **Soekoredjo** nabij **Kedirie**

VENDUTIE

worden gehouden

Van eenen netten en goed geconserveerden INBOEDEL, bestaande uit:

Gepolitoerde en ongepolitoerde ronde en vierkante tafels, banken, stoelen, ledikanten van sonohout, ijzeren kinder-ledikantjes, Engelsche hang- en tafellampen, een welluidende groote **speeldoos, klokken, eet- en theeservicezen, glaswerk, keukengereedschap** en wat er verder zal worden te voorschijn gebragt.

Kedirie, 22 *September* 1861.

(1485) **D. P. ROSS.**

Op de VENDUTIE

van Dingsdag den 1sten October

zal mede worden verkocht:

Een **ERF MET HET DAAROP STAANDE NIEUW STEENEN HUIS EN BIJGEBOUWEN** gelegen in de kampong *Mergojosso* naast het Societeitsgebouw **de Club** aan den Simpangschen weg alhier.

Gemeld HUIS heeft zes kamers in het hoofdgebouw, ruime BIJGEBOUWEN, STALLING voor 8 paarden en WAGENKAMER.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van den advokaat Kooiman, in de Chineesche kamp.

(1519)

VENDUTIE

Op 1sten October a. s.

in het locaal van de Societeit de Club, zullen de ondergeteekenden publiek doen verkoopen ten verzoeke van Said Alie bin Pangerang Hassan Alhabassij.

1e Een **steenen** met **pannen gedekt huis** en **bijgebouwen,** gelegen in de kampong *Mergoyosso* alhier, thans geoccupeerd door de Societeit *De Club.*

2e Een **steenen** met **pannen gedekt huis** en **bijgebouwen** gelegen te *Linoijo,* thans bewoond door den Heer J. Crince Le Roy.

(1505) **ANEMAET & CO.**

Op een nader te bepalen dag

zal worden verkocht:

het hecht en sterk gekoperd Barkschip genaamd

WILHELMINA HELENA,

gezagvoerder **A. Lunel.**

groot 190 gemeten lasten.

Bovengemeld schip blijft inmiddels uit de hand te koop.

Informatien te verkrijgen ten kantoore van den procureur Mr. Kooiman in de chineesche kamp te Soerabaija. (1507)

Lagie sedikiet harie

Nantie di leilangken kapal bark namanja.

WILHELMINA HELENA.

besarnja **100 last** seperti soedah di oekoer kommandeur laut; tambaganja missie baik, dan kapal koewat sekalie.

Siapa njang maoe boleh djoega belie kapal itoe di bawa tangan di kantornja procureur **Mr. Kooiman,** kampoong Tjina di Soerabaija. (1510)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP AMBON.

Kapitein **Vogel.**

Vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG,

op Zondag den 29sten September.

Adres bij

(1493) W. CORES DE VRIES.

DE STOOMBOOT KRATON.

Vertrekt naar **Sumanap.**

op Dingsdag den 1sten October.

Adres bij

(1520) **W. CORES DE VRIES.**

STOOMVAART

Langs de Noordkust van Java.

Gedurende de maand September is het vertrek der stoomschepen van *Soerabaija* via *Samarang* naar *Batavia* bepaald op

den 7den, 15den, 22sten, en 29sten.

Adres bij

(1401) **W. CORES DE VRIES.**

TE KOOP

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, de huurregten van het land Temoeloes en onderhoorigheden, gelegen aan de *Solo* rivier in de Residentie *Soeracarta.* — De gronden zijn bijzonder geschikt voor de teelt van SUIKER en beslaan eene oppervlakte van Cˢ. 476½ gouvernements Bouws.

Nadere inlichtingen te bekomen bij Mevr. de wed. Scheiner te SOLO, terwijl de conditien van verkoop kunnen worden vernomen bij de ondergeteekenden, alhier.

(1233) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

TE KOOP

voor *f* 100.—

Een mooi nieuw IJZEREN LEDIKANT, met VEREN, voor 2 personen.

VAN DEN MUIJSENBERG

(1513) *Toko Boomstraat.*

TE HUUR

Tegen ultimo October,

ad *f* 110.

Een zeer ruim luchtig droog en gezond **HEERENHUIS,** gelegen buiten de stad, voorzien van negen kamers, voor en achter galerij, paardenstal voor zes paarden, koetshuis en de noodige bijgebouwen, keuken, dispens, badkamer, bediendekamers en alle gemakken, die worden vereischt. Te bevragen bij den uitgever dezer. (1463)

TE HUUR

tegen 1°. November e. k.

EEN RUIM PAKHUIS met kleine WONING, gelegen aan de Kalie Bezaar te Soerabaya, naast den heer Bechade, thans als zoodanig geoccupeerd door de firma Gebrs. van Delden.

Informatien te verkrijgen ten kantore van den Procureur Mr. Kooiman, in de Chineesche kamp alhier. (1508)

Tangal satoe dari boelan November

di moeka, di sewahken satoe lebar goedang dengen roemahnja ketjil, ada di moengka Kalie Besar, sebela tokonja toean Bechade, sekarang missie di sewah sama toean Gebroeders van Delden.

Siapa Siapa soeka maoe sewa, bolee dateng, bitjara di kantoornja Toean Procureur Mr. Kooiman, di kampong Tjina, Soerabaya. (1509)

WEKELIJKSCHE PRIJSOPGAVE

VAN

Klapper-Olie,

prima kwaliteit

f 25.— per picol,

BIJ

DE CLERCQ

Kali-Anjer.

NB. Iedere week zal door middel van dit blad de prijs voor de loopende week worden bekend gemaakt.

De OLIE wordt op aanvrage *franco* binnen de stad en voorsteden aan huis bezorgd.

Soerabaya, *den 21sten September* 1861. (1439)

ETABLISSEMENT GROEDO.

Onze HOUTSTAPELPLAATS te GROEDO, is van **HOUTWERKEN**, van alle dimensien ruim voorzien en kunnen orders ten spoedigste geëffectueerd worden.

Prijs der GEZAAGDE HOUTWERKEN.

100 % *boven Tarief en* **minder**

naar gelang der dimensiën.

(1481) **ZANTHUIS & CO.**

ER WORDT GEVRAAGD.

Een OPZIGTER voor eene **WAGENVERHUURDERIJ**; met de vereischte bekwaamheid die zaak op te rigten en te beheeren.

Adres **E. F.** bureau *Oostpost.* (1494)

STEMPELPERS

VAN

LE ROY & CO.

Postpapier met naam of initialen gestempeld, tegen denzelfden prijs als het ongestempelde verkrijgbaar.

Voor de zoo algemeen gewilde *hoogdruk-* visitekaartjes rekenen zij niet meer als voor gewone druk. (1480)

H. J. WOODBURY'S

PHOTOGRAPHISCH ATELIER.

Gelegen in Bonkaran tegenover de kazerne te Semoet, in de nieuwe Chinesche Kamp. (1291)

PEBAQUÉ

CHIRURGIJN DENTIST.

Heeft de eer het publiek mede te deelen, dat hij in deze plaats aangekomen en dagelijks ten allen tijde te consulteren is, in het Hotel du Commerce, voor alle tand- en mondziekten, het inzetten van kunsttanden, volgens het nieuw aangenomen stelsel.

Ingeval men zulks verlangt is hij even zoo bereid zijne praktijk buiten 's huis uit te oefenen.

Het verblijf in deze plaats is bepaald op eene maand. (1325)

J. J. UTZMANN

Fabriekant van Pianos en Pianostemmer heeft zijn atelier opgerigt bij de groote *Passeerbaan* in het huis naast den heer **van der Tang** en belast zich met reparatie van **Pianos** en alle andere **muziek-instrumenten.** (1489)

Een jongeling, op Java geboren, oud 19 jaar, hebbende verscheidene jaren op de kusten gevaren tot den rang van 2de Stuurman, wenschte zich gaarne op eene TABAKS FABRIEK geplaatst te zien.

Adres Letter **H** bij de uitgevers dezes. (1196)

Een opperstuurman, Nederlander van geboorte, voorzien van de beste getuigschriften, zoekt eene plaatsing op eene landelijke onderneming.

Adres onder letter **B** bij de uitgevers dezer. (1491)

Uitgave van **LE ROY & CO,** *te Soerabaya.*

ITINÉRAIRE KAART

DER

Residentie Soerabaya,

zamengesteld door den Controleur der 2de Klasse bij de Landelijke Inkomsten en Cultures

H. F. VERPLOEGH.

Op Steen gebragt ter Lithographie van A. J. BOGAERTS, werkzaam aan de Koninklijke Militaire Akademie te *Breda*; op de Schaal van 1: 200,000. Een Blad, breed 42 en hoog 52 Ned. Duimen binnen het Kader.

Op deze **Kaart** zijn niet alleen aangewezen de Regentschappen *Soerabaya, Sidho-Ardjo, Gresik, Lamongan, Sidajoe* en *Modjokerto,* met hunne Onder-Districten, maar ook de groote en kleine Wegen, de Telegraaflijn, de verschillende Grenzen, de Poststations, de Afstanden met het getal Palen uitgedrukt; voorts de Woningen der verschillende Autoriteiten, Koffij- en Zoutpakhuizen, Fabrieken van Particulieren en op Gouvernements-Contract; Bruggen, Rivieren, Sluizen, Dammen, Bergen, Bosschen, Moerassen, Vijvers, enz. enz.

Prijs

Op Doek gedrukt, in Étui,.............. *f* **10.00.**

Op Papier, Gevernisd op Rollen......... *f* **10.00.**

Alle boekhandelaren in Indie nemen daarop bestellingen aan.

(1195)

LET WEL!

De geannonceerde GOUDWERKEN, HOROLOGIEN en JUWEELEN, ten huize van den heer TWEEHUIS, zullen **Zondag** tot 12 uur ter bezigtiging zijn. (1516)

HOUDERS VAN COGNOSSEMENT

OVER

B & C 8/9 SB, B & C 10 BT, SB 11/19 — 3 kisten, 9 " — inh. kat. manufacturen afgeladen

door **Bahlmann & Co** te *Rotterdam* en alhier aangebragt per het Ned. barkschip *EUGENIE*, kapt. E. J. BARGMAN, gelieven zich ten spoedigste te melden bij

De Agenten,

(1498) E. TEN BRINCK & CO.

MUZIJKGENOOTSCHAP ST. CECILIA.

Aan heeren leden wordt bekend gemaakt, dat door bijkomende omstandigheden de gewone repetitie op 26 dezer niet kan plaats hebben.

NAMENS DE DIRECTIE.

De Secretaris,

(1499) **VAN SCHREVEN.**

Van af aanstaanden Donderdag

zal voor slechts eenige dagen ten huize van den Heer

TWEEHUIS,

aan den **Kaliemaas**

Uitgepakt zijn een KEURIG FACTUUR BIJOUTERIEN en GOUDWERKEN tot zeer civiele prijzen.

(1495)

PAS UITGEPAKT.

Een groot factuur keurig Fransch speelgoed waaronder:

FRAAIJE POPPEN,

DOOZEN MET DIVERSE SPELEN.

GOOCHEL DOOZEN.

JEUX DE GRACES.

PORCELEINEN EET- en THEE SERVIESJES, TROMMELS, GEWEREN, SABELS, enz.

VAN DEN MUIJSENBERG.

(1512) *Toko Boomstraat.*

Pas aangebragt

CHESTER CHEESE

en

YORKSHIRE HAMMEN.

bij

(1518) H. J. TWEEHUIS.

Kaliemaas.

PAS ONTVANGEN.

VERSCHE GEELE VERMICELLI

en

MACARONI à *f* 7. — de kist

Rolpens en Rookworst

in STOPFLESSCHEN.

VAN DEN MUIJSENBERG.

(1514) *Toko Boomstraat*

PAS ONTVANGEN.

per Nederlandsch schip *EUGENIE.*

Versche gras Boter.

bij

(1517) L. W. VAN DER ZWAAN.

PAS ONTVANGEN

Een prachtig factuur

HEERENHOEDEN

in diverse kleuren.

Heeren- en dames wollen hemden

Heerensokken en dameskouzen.

Witte en gecouleurde

DAMES JAPONNEN.

HAARNETJES.

GENOPT NETELDOEK.

GEBORDUURDE STROOKEN

EN

TUSSCHENZETSEL.

KLAMBOEGOED.

JAPANSCHE ZIJDE.

VERDERS:

Een factuur JAPANSCH LAKWERK

bestaande uit:

GROOTE OMBREDOOZEN.

NAAIDOOZEN,

LIKEURKELDERS.

VOORTS:

Prachtige BLOEMPOTTEN en BLOEMVAZEN.

MANILLA CIGARENKOKERS,

EN

GELDTROMMELS.

(2115) bij M. KOOSE.

VERKRIJGBAAR.

Geurige Mexikaansche Vanille,

@ 60 cent het stokje.

PATE DE JUJUBES.

Bij

VAN DEN MUIJSENBERG.

(1511) *Toko Boomstraat.*

BELANGRIJK BERIGT.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat met 1 October e. k. in Nederland zal ophouden te verschijnen het Weekblad **Nederlandsch-Indië**, doch dat te gelijkertijd te *'s Gravenhage* het licht zal zien eene DAGELIJKSCHE COURANT, die den titel zal voeren van:

NIEUW DAGBLAD VAN 'S GRAVENHAGE,
Staat- en Letterkundig Nieuwsblad voor Moederland en Nederlandsch-Indië.

Van dit *Nieuw Dagblad* zal eene volledige **Mail-Editie** worden uitgegeven, die met de bestaande Mail-Editiën in alle opzigten, zal kunnen wedijveren.

Het eerste Nommer daarvan zal in de maand October uit Nederland verzonden worden.

De tegenwoordige geabonneerden op het Weekblad *Nederlandsch-Indië*, zullen deze nieuwe Mail-Editie tot 1 Januarij e. k. ontvangen ter vervanging van genoemd Weekblad, zonder verhooging van prijs.

Met 1 Januarij 1862 is de prijs, per Jaargang, vastgesteld, voor de tegenwoordige geabonneerden op het Weekblad *Nederlandsch-Indië* .... *f* **25.—**
voor alle nieuw aankomende geabonneerden ... " **30.—**
bij *vooruitbetaling*, zijnde *f* 11.— en *f* 6.— *goedkooper* dan alle andere MAIL-EDITIEN.

Abonnementen worden aangenomen voor geheel Java en de Buitenbezittingen en PROEFNOMMERS zullen te verkrijgen zijn bij

ZEEHANDELAAR & Co.

Toko, Vendutien, Commissiehuis,

(1502) Passer-Senen.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Sommige der kwaadaardigste koortsen zijn in dit eiland overmeesterd geworden met wonderbaar gemak en snel en volkomen tevens door het gebruik dezer verkoelende en bloedzuiverende PILLEN. Derzelver actie als een koortsverdrijvend middel is algemeen vastgesteld, in welk karakter ze zekerder en veel veiliger zijn dan kwikzilver, zelfs in deszelfs zachtste vorm. Deze PILLEN zijn bereid uit zeldzame balsems, zonder eene vermenging van eenige schadelijke zelfstandigheid, van daar komt het dat wanneer de ziekte overmeesterd is men geene vrees behoort te hebben voor het middel zelve, hetwelk te vaak het geval is met die krachtvolle venijnen, die men valschelijk medicijnen noemt, en welke slechts de eene kwaal doen vervangen door eene andere nog moeijelijker te genezen. De Zalf geneest de dorre huid en het kwaad zeer welke dikwerf uit koortsen ontstaan.

Ad. *f* **1,—** *f* **3,—** en *f* **5,—** per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(1468) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA den 27sten September 1861.

Aangekomen & Vertrokken Personen.

27 September

(*Volgens opgave van de Policie.*)

Aangekomen.

A. W. Koot, J. A. Jacobsz, G. A. Hogenraad, van Passoeroean. Mejufv. C. C. Ruel, van Batavia. Mevrouw van der Eerden, van Probolingo.

Vertrokken.

Mejufv. C. C. Ruel, naar Bezoekie. G. H. Hogenraad, F. W. Römer, B. J. van Eck, naar Passoeroean.

— WESTER AFDEELING VAN BORNEO. Per telegraaf via Soerabaija zijn van de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo tijdingen ontvangen, loopende tot den 13den September.

Te Bandjermasin en Martapoera, zoomede in de Tanah-Laut, Riam-Kanan en Riam-Kiwa en in het district Margasari, werd de rust niet gestoord.

Door kapitein Benschop werd een vijandelijk bivouac, nabij Po Langan overvallen; eenige muitelingen sneuvelden daarbij.

De majoor de Veer de Rochemont heeft eene sterkte der muitelingen te Batoe Pe'e, een halve dagmarsch van Moeara Aijoe gelegen, stormenderhand genomen. De vijand bekwam bij die gelegenheid 20 à 25 dooden en een nog grooter aantal gekwetsten.

Van Tamiang-Laijang is de overdrevene tijding ontvangen, dat eene vijandelijke magt van 2000 man zich te Danau Melawin en Ramonia, eene groote dagmaarsch van Ampah, zamentrekt, met het doel om in Siong en Patti te vallen.

(J. C.)

NEDERLAND.

AMSTERDAM, 3 Augustus. Bij het departement van financien is ontvangen een officieel berigt van de Britsche postadministratie, waaruit blijkt dat tot de herstelling der opgeheven tweede maandelijksche brievenmail naar Singapore, Penang en China besloten is, en dat zulks spoedig voortgang zal hebben. Als een gevolg van dezen maatregel kan ook de heropening van de tweede gelegenheid tot verzending uit dit rijk naar Nederlandsch-Indie nog in den loop dezer maand worden te gemoet gezien. Indien de vroeger bepaalde dagen van expeditie of andere daartoe betrekkelijke voorschriften eenige wijziging mogten ondergaan, zal dit nader ter algemeene kennis worden gebragt.

— In reactionaire organen is in den laatsten tijd herhaaldelijk medegedeeld, dat in den ministerraad met eene meerderheid van slechts ééne stem zou zijn besloten, den Heer Sloet tot gouverneur-generaal van Ned. Indie te benoemen. De *N. R. Ct.* melt thans op grond van inlichtingen van zeer goed onderrigte zijden ontvangen, dat tot die voordragt unaniem is besloten.

— De nieuw benoemde Gouv. Generaal van Nederl. Indie, Mr. L. A. J. W. baron Sloet van de Beele, heeft den 24sten Julij ll. eenige wetenschappelijke rijks-instellingen te Leyden met een bezoek vereerd, met het bepaalde oogmerk, om door eene nadere kennismaking met hun staat, inrigting en behoeften, bij zijne komst in Nederl. Indie, de belangen daarvan te beter te kunnen voorstaan. Daaronder behooren de museums voor natuurlijke historie en oudheden en de academische tuin. De blijken van wetenschappelijke belangstelling bij die gelegenheid door hem gegeven, worden door de opzigters dier instellingen op hoogen prijs geschat, zij zagen daarin hun vertrouwen bevestigd, dat onder zijn bestuur vooral ook de wetenschappelijke schatten onzer kolonien meer ontgonnen, en aan de belangen en de roem van het vaderland dienstbaar zullen gemaakt worden.

— In de gemeente Hoogerheiden heeft ll. Dingsdag het volgende voorval plaats gehad: Twee arbeiders-vrouwen, welke sedert lang met elkander in onmin leefden, waren dien dag weder als naar gewoonte aan het vechten. Daar de overwinning lang onbeslist bleef, liep een der strijdende (zijnde de dochter van een gewezen veldwachter), naar huis en kwam met een geladen geweer terug, waarmede zij hare tegenpartij een schot in het been toebragt, waarvan de gevolgen nog niet te voorzien zijn. Door de politie is aanstonds van het gebeurde proces-verbaal opgemaakt en men ziet met gespannen verwachting den afloop dezer zaak te gemoet.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Julij. — De reis van de Koningin naar Ierland is op 20 Aug. bepaald.

— In het Huis der Gemeenten verklaarde lord Palmerston gisteren in antwoord op eene tot hem gerigte vraag, dat het hem onbekend was, dat eene batterij getrokken kanonnen per Kangaroo naar New-York gezonden was; ook was het hem niet bekend, dat de Noord-Amerikaansche regering voornemen was op de Engelsche geldmarkt eene leening te sluiten.

— Tot bespoediging der gemeenschap met Indie en in verband met den onderzeeschen telegraafkabel van Malta naar Alexandria, is nu tusschen onze regering en die des Sultans eene overeenkomst gesloten, met het doel om, zoover zulks het Turksch grondgebied betreft, alle mogelijke tegemoetkoming te verkrijgen. De Engelsche regering zal de stations vestigen en de lijn daarstellen, terwijl de Turksche regering het toezigt over den kabel en de bescherming van al de punten waar deze het land raakt op zich zal nemen. De officiele depêches dier regering zullen in cijfers kunnen worden overgemaakt en de Engelsche regering zal de bevoegdheid hebben om, des goedvindende, de lijn aan eene maatschappij

over te dragen, van welke de Sultan bereid is een firman voor den tijd van 85 jaren te verleenen.

— Tijdens het heerschen van een hevig onweder nam ll. Zaturdag een landman met 3 zijner kinderen voor den regen de wijk onder een boom, doch op hetzelfde oogenblik trof de bliksem dit hoogste punt in het veld en doodde den man en 2 kinderen; het overblijvende kind was een tijd lang van het spraakvermogen beroofd, doch is sedert hersteld.

— Volgens *Galignani's Messenger* heeft men eenige weken geleden op de westkust van het tot de Hebridengroep behoorende eiland Huist aan het strand eene flesch gevonden, inhoudende een, aan beide zijden met potlood beschreven stuk zeer zwaar papier, waarop het volgende te lezen was: Aan boord van het stoomschip Pacific, van Liverpool bestemd naar New-York. Het schip is op het punt van te zinken. Wij hebben op een ijsschots gestooten. Aan boord heerscht algemeene verwarring. Van alle zijden zijn wij door de ijsbergen ingesloten. Ik ben overtuigd, dat er geene redding meer mogelijk is. Het schip verzinkt weldra in de diepte. Ik schrijf dit, omdat, wordt ooit deze flesch gevonden, onze vrienden in Engeland weten zouden wat er van ons geworden is. Dat hij, wien dit papier in handen komt, toch dadelijk den inhoud daarvan bekend make.

(Get.) William Graham."

Het schip, waarvan hier sprake is, was een der groote stoomvaartuigen van de Collins-Maatschappij, en in de vaart tusschen Liverpool en New-York. Het was den 23sten April 1856 van Liverpool vertrokken, drie dagen voor de Persia die haven verliet. Tot heden had men er niets van vernomen. Meer dan drie honderd menschen waren op het oogenblik van de afreize te Liverpool aan boord, die wel allen in de golven zullen zijn omgekomen.

LONDEN, 1 Augustus. — Heden morgen is alhier een hevige brand uitgebarsten op de Davis Wharf bij den zuidelijken Theems oever, op eenigen afstand van de ruïnen van den laatsten groeten brand. De Davis' Wharf bestaat uit een twaalftal pakhuizen, waarin talk, palmolie, huiden, jute, hennep en salpeter zijn geborgen. De brand ontstond in een uitgestrekt pakhuis, waarin 6000 balen jute benevens 3000 balen Manilla hennep geborgen waren. Dit pakhuis brandde totaal af, doch men slaagde er in de overige gebouwen te behouden. De oorzaak van den brand is onbekend, de eigenaars der werf meenen allen grond te hebben om te gelooven, dat die niet aan een toeval kan worden toegeschreven.

— De bekende Cunard-stoombootmaatschappij reorganiseert thans hare stoombootvloot. Zij verkoopt achtereenvolgens hare oude schepen en laat nieuwe daarvoor in de plaats bouwen, die prachtiger zullen worden ingerigt dan de oude en sterkere machines zullen ontvangen.

— Londen. Door het admiraliteitshof te Londen is 25 Julij aan de bemanning van 11 vaartuigen voor de hulp, verleend bij het stranden op het Kentish Knock van het schip *Batavia*, kapt. Doornbos Borchers, van Batavia naar hier, £ 1200 en voor het aan boord brengen van een anker en ketting en het aanwenden van pogingen, om een Hollandschen loods te bezorgen aan het schip *Maria Veronica*, kapt. Mulder, mede van Batavia op hier, £ 400 toegekend geworden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 27 Julij. Uit Pesth wordt het volgende gemeld: Eergisteren avond bevond zich een vreemdeling in de eetzaal van het hotel zum schwarzen Adler, waar hij in gesprek was met verscheidene leden van den landdag en hun velerlei episoden uit den jongsten veldtogt in Italie mededeelde. Den volgenden morgen omstreeks half 1 ure begaf zich eene patrouille, de bajonet op het geweer, naar het hotel en nam den vreemdeling in arrest. De politie was namelijk te weten gekomen, dat aldaar gelogeerd was de kolonel Turr, te Pesth aangekomen, om Hongarije in opstand te brengen. Hij werd onmiddellijk achter grendel en slot gebragt, waarop zijne papieren werden doorzocht. Het bleek nu echter weldra, dat de gearresteerde niet was de generaal Turr, maar de Heer Turi, een vermogend particulier, die veel gereisd had en zich op het tooneel des oorlogs bevond gedurende den veldtogt van 1859.

Onze Berlijnsche korrespondent schrijft het volgende:

„Een nieuwsblad vestigt de aandacht op de voortdurende en talrijke gevallen van Pruissen uit de burgerklasse welke tot den adelstand worden verheven. De menigte aanvragen om die onderscheiding, zoo zegt de schrijver, gaan alle denkbeeld te boven; hij beschouwt die manie als een slecht en gemakkelijk te verklaren teeken des tijds. „Het schijnt", zoo zegt hij, „alsof de rang van burger niet langer voldoende is om een fatsoenlijk man te kunnen zijn in de zamenleving, of dat het alleen de geädelden mogelijk is om eene betrekking te verkrijgen in de militaire of burgerlijke dienst."

WEENEN, 29 Julij. — Gisteren namiddags heeft in deze hoofdstad en in de omstreken een geducht storm gewoed, welke eindelijk in een orkaan is overgegaan. De te veld staande oogst en het ooft zijn totaal vernield, en het gemaaid gras weggevoerd. De kracht van den fellen storm was zoo groot, dat de ramen, welke er aan bloot stonden werden ingedrukt. In een gedeelte der hoofdstad, hetwelk voornamelijk is geteisterd, zijn meer dan 40,000 ruiten verbrijzeld. Op het glacis der Josephstad wordt de gewone kermis gehouden en al de opgeslagen kramen zijn omgewaaid en is aan de eigenaren een zeer groot verlies toegebragt, dewijl de uitgestalde voorwerpen schier allen zijn vernield of bedorven. Groot is het aantal afgewaaide schoorsteenen en huizen, welke van hunne daken zijn beroofd.

BERLIJN, 31 Julij. — Herhaaldelijk is door verschillende dagbladen een en ander medegedeeld omtrent de letterkundige verdiensten van Oscar Becker en zijne pogingen om de beste voortbrengselen onzer schrijvers in de Russische taal over te brengen. Zoo werd dezer dagen door een der letterkundige bladen vermeld, dat dr. Wolsohn hem de vertaling van zijn *Nur eine Seele* had opgedragen, dewijl dit werk alsdan aan bevoegde handen was toevertrouwd. Het tegendeel blijkt waar te zijn. Voor een paar dagen heeft dr. Wolfsohn, terstond na zijn terugkeer, uit Petersburg, het navolgende daaromtrent bekend gemaakt: Dat de vertaling zonder zijne voorkennis had plaats gehad en dat zij zoo erbarmelijk mag genoemd worden, dat hij ter voorkoming, zooveel doenlijk, van eene verkeerde beoordeeling van zijn werk door een nabuur, de vertaling daarvan heeft opgedragen aan een bekend Russisch letterkundige. Volgens de verklaring van den Heer Wolfsohn, is de vertaling van bedoeld geschrift in den waren zin des woords „het werk van een schoolknaap."

BERLIJN, 3 Aug. — Uit Maagdenburg, wordt het volgende treurige voorval gemeld. Een inwoner dier stad, Falke genaamd, had zijn knecht de huur opgezegd, dewijl hij niet langer over zijn gedrag tevreden was. Deze geene betrekkingen in genoemde stad hebbende, en zijne pogingen om eene nieuwe dienst te bekomen, ziende mislukken, had zich herhaaldelijk tot zijnen meester gewend, ten einde hem zoo mogelijk op zijn vroeger genomen besluit te doen terugkomen. Toen deze pogingen vruchteloos bleven, vatte hij het plan op om zich te wreken, en of de dochter of de echtgenoot zijns meesters van het leven te berooven. Vermoedende dat hij zijn meester dieper zou treffen, indien hij zijne dochter vermoordde, heeft hij dit gruwelijk opzet volvoerd en het 13 jarige meisje met zijn zakmes den hals afgesneden. Na het plegen van het vreesselijk feit, heeft hij zich in handen der policie gesteld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Julij. — Ten aanzien van de bekende zaak der gefailleerde Fransch-Belgische suikerraffinaderij te Marseille, leest men nog in den *Sémaphore*, dat die inrigting, waarop bij de veiling van 5 Junij ll. 1,150,100 francs was geboden en welke na latere verhooging, den 23sten dezer op nieuw in veilling is gebragt, voor de som van 1,270,000 francs is toegewezen aan den Heer E. F. Emsens, vertegenwoordiger eener Hollandsche maatschappij, gevormd uit de meest solide Hollandsche reeders. Men verzekert, dat deze maatschappij voornemens is de fabriek ten spoedigste in werking te brengen. Ongetwijfeld eene blijde tijding voor een groote aantal kleinhandelaars, die door de staking der werkzaamheden in hun bedrijf zeer benadeeld waren.

— De berigten uit Vichy, betreffende de gezondheid des Keizers, luiden zeer gunstig. Op het bal, gegeven ten voordeele der armen, dat door ruim 1500 personen werd bijgewoond, heeft de Keizer niet alleen aan de quadrille deelgenomen, maar zelfs gewalst. Buitendien komt de Keizer op het terrein van den Heer Hausmann, en is bezig te Vichy te doen afbreken en opbouwen, niet minder dan genoemde Heer te Parijs. Wat niet in de regte lijn staat: boomen, muren, tuinen, huizen verdwijnt op 's Keizers wenk. „Des morgens, alzoo schrijft mij een mijner vrienden te Vichy, zag ik een huis dat de nieuwe regte straat in den weg stond, nog van onderen tot boven bewoond; des namiddags stonden meubelen en bedden, koffers en huisraad der inwoners op straat; het huis was onteigend, betaald en ontruimd en 's avonds begon men het af te breken. De minister van openbare werken was, toen hij te Vichy aankwam, natuurlijk ten hoogste verwonderd en vermaakt over de tooverkunsten van zijnen keizerlijken heer; daarom zal de nieuw aangelegde straat ook den naam van *Rue Rouher* dragen."

PARIJS, 1 Augustus. — Het conflict, dat te Rome tusschen den kardinaal de Mérode en den generaal de Goyon heeft plaats gehad, stelt nog altoos schadeloos voor het gebrek aan ander belangrijk nieuws. Men begrijpt, dat die gebeurtenis tot een aantal verschillende gevolgtrekkingen aanleiding geeft, vooral na de taal daarover door de officieuse bladen gevoerd, en niettegenstaande men in het jongste artikel van den *Pays* het streven ziet, om den H. Vader geheel buiten het spel te laten. Zeker is het belangrijk te weten, dat de mededeeling van den *Pays* geheel berustte op eene depeche door den generaal de Goyon aan de regering gezonden en waarin nog eene menigte bijzonderheden voorkomen, welke de half-officieele drukpers heeft verzwegen. Zoo weet men daardoor, dat de eigenlijke twist ten huize van den generaal de Goyon heeft plaats gehad en de minst onvoegzame uitdrukkingen, daar door den kardinaal nopens den keizer gebezigd, die van huichelaar, logenaar en Tartuffe waren. Eene andere gewigtige omstandigheid is zeker deze, dat toen de Italiaansche dagbladen een paar weken geleden van hetzelfde voorval gewaagden, zonder in bijzonderheden te treden, de *Moniteur* het tegensprak, er bijvoegende, dat er werkelijk een geschil, maar van weinig belang had plaats gehad, doch dat de kwestie waaruit het was ontsproten thans ten genoege der partijen was geschikt. Men vraagt hier dus, waarom dat geschil plotseling weder voor den dag wordt gehaald. In diplomatieke kringen antwoordt men daarop, dat men getracht had met den H. Vader onderhandelingen aan te knoopen, ten einde Rome door Fransche en Italiaansche soldaten te doen bezetten, en dat de daarop betrekking hebbende depeches op den tegenstand van den minister van oorlog, Mgr. de Merode, afgestuit en dientengevolge niet ter kennis van Pius IX zijn gekomen.

Het gedrag van Mgr. de Merode wordt hier als het bewijs beschouwd, dat die kardinaal de overtuiging heeft, dat de Romeinsche kwestie reeds door het Fransche gouvernement is beslist en dat men slechts het tijdstip afwacht, waarop die oplossing toegepast zal kunnen worden. Bij dit laatste moet nog het gerucht gevoegd worden, volgens hetwelk er in de voorsteden van Parijs verzoekschriften in omloop zijn, waarin op de terugroeping der Fransche troepen uit Rome wordt aangedrongen. Zeker is het overigens dat het 69ste reg. van linie uit Rome naar Civita Vechia is vertrokken. De legitimistische bladen bewaren bijna algemeen het diepste stilzwijgen omtrent het gebeurde.

RUSLAND.

Van een schrijven uit Warschau ontleenen wij het volgende: „Als een bewijs van de gewelddadigheid welke de Russische soldaten in Polen hebben bedreven, wordt ons de volgende klagt medegedeeld die de pastoor uit de stad Miawa den aartsbisschop van Warschau ter kennis heeft gebragt: „Op den 25 Julij, jongstleden ten half negen uren in den avond verscheen de luitenant Kolonel van Ingermaland, in garnizoen te Miawa, met vier detachementen voor de parochie-kerk; alle uitgangen van de kerk werden bezet zoodat al de zich in het gebouw bevindende personen gevangen bleven tot den anderen morgen zeven uren. De op de nabij gelegen begraafplaats staande beelden van onzen Verlosser en van de Heilige maagd werden door de schendende handen der soldaten ter aarde geworpen. Toen de vikaris Rzousa de kerk wilde verlaten werd hij door de soldaten aangehouden en op de grofste wijze mishandeld. Op de onbeschaamste wijze ontheiligden de soldaten het kruis en de begraafplaats; de officieren kwamen met brandende cigaren in den mond in de kerk en stelden zich zeer onbetamelijk aan tegenover de vrouwen. In een woord, de parochie-kerk van Miawa is ontheiligd geworden en het volk durft er niet meer binnen te treden.

ITALIE.

De *Monde* ontkent ten stelligste dat de ziektetoestand van den Paus eenigen grond tot ongerustheid oplevert; het genoemde blad zegt verder dat de mogelijkheid van een noodlottig einde der ongesteldheid van den Paus alle getrouwe leden der kerk meer moet doen vereenigen om gezamenlijk de vernietigende slagen van de vijanden der kerk te weeren. „De gezondheidstoestand van Pius IX," zoo zegt de *Monde*," is niet zoo slecht als de vijanden der kerk wel gaarne zouden wenschen. De met betrekking daartoe voortdurend verspreid wordende valsche geruchten geven eene les aan de Roomsch-Catholijken. Het is zeker dat onze vijanden veel hoop stellen in eene verandering van het Pontifikaat; het feit verheelen zij niet, doch te gelijker tijd maken zij bedreigingen waaruit men kan opmaken welke vrijheid er zou gegeven worden bij de verkiezing wanneer God, die over zijne kerk waakt, niet duizende middelen ter zijner beschikking had om hunne slechte voornemens te verijdelen.

Uit dat alles ziet men hoe noodzakelijk het is, en thans meer dan immer, dat de Catholijken zich vereenigen en zich gezamenlijk onderwerpen aan den Heiligen stoel. Het Pausdom is het doel van den aanval; het is nu niet den tijd om daarover te redekavelen maar om er voor te strijden, en het laatste wordt het beste bereikt door lijdzaam naar de raadgevingen der kerk te hooren; en door de heiligmakende leerstellingen aantenemen welke zij gedurende zoo vele eeuwen met moed en volharding en te midden van de schrikkelijkste beroeringen heeft afgekondigd.

Wanneer men denkt dat alles kan worden gered door een gedeelte van de sterkte overtegeven dan verkeert men in eene vreemde illusie. Onze tijd vraagt geheel wat anders dan noodlottige concessien; alleen de kerk bezit de ware leerstelling voor het heil der maatschappij zoowel als voor het behoud der zielen. Deze leerstellingen moeten luide worden verkondigd, ten einde aantetoonen hoe gunstig zij voor de ware vrijheid en voor het geluk der volken zijn; de daarmede strijdige leeringen, hoe aantrekkelijk deze ook schijnbaar mogen zijn, brengen verderf en slavernij voort, — in het kort de geheele waarheid moet luide worden verkondigd en verdedigd door haar voortestellen zooals zij werkelijk is: — om de minder aangename zijde van de waarheid te loochenen in de hoop van gemakkelijker over zijne vijanden te kunnen zegepralen is twijfelen aan de waarheid en aan God, is het slagveld ontvlieden om tot eenen anderen standaard overteloopen. De kerk kent deze noodlottige twijfelingen niet; vol toegevendheid tegenover personen kan zij zich echter niet compromitteren wanneer er sprake is van grondbeginselen, en het is met die roemrijke standvastigheid, welke men eene blinde stijfhoofdigheid gelieft te noemen, dat zij achttien eeuwen van vervolging en strijd heeft doorstaan.

TURKIJE.

Eene korrespondentie uit Konstantinopel deelt ons het volgende mede:

De hervormingen schijnen zich hier uittestrekken tot elk departement van algemeen bestuur. De Sultan gaat alles met eigen oogen na en als in het begin van het Mahomedaansche jaar heeft hij de gewoonte weder doen herleven om in persoon het parlement te openen.

Namijk Pacha heeft het bewijs geleverd van de schandelijke misbruiken welke door Riza Pacha in het Seraskieraat zijn ingevoerd. Eenige honderde officieren van verschillenden rang zijn ontslagen. Zij waren allen niets meer dan werktuigen van Riza, pijpdragers, broeders, zoons of aanhangers van zijne vrienden, die van de militaire zaken niets weten; eenigen van hen zijn op wachtgeld gesteld en de anderen teruggeplaatst in de voormaals door hen bekleedde betrekkingen; men schat de bezuiniging daardoor teweeg gebragt op 20 à 25 millioenen piasters jaarlijks. Ook onder de civiele ambtenaren heeft eene opruiming plaats gehad; er zijn kommissarissen aangesteld welke speciaal belast zijn met onverwachts de getalsterkte optenemen der personen welke worden opgegeven als in dienst te zijn.

De uitgaven ten behoeve van het paleis zijn tot op de helft verminderd en eene menigte nuttelooze personen zijn ontslagen. De vroeger aan de ministers verleende toelagen zijn vrijwillig door hen afgestaan; de kostbare post van Muchir van Tophana, grootmeester der artillerie, is opgeheven. Dit geschiedde reeds onder den vorigen Sultan doch op eene niet voldoende wijze. Hij vereenigde deze betrekking met die van het Seraskieraat en gaf Riza de titels en emolumenten van de beide posten. De twee groote staatsraden zijn ineengesmolten en een half douzijn nuttelooze leden ontslagen; in het kort er heeft eene zoo groote verandering in het bestuur plaats gehad dat men zich daarvan bijna geen denkbeeld kan vormen. Ook de aannemers zijn niet gespaard gebleven; de Ekmekdji Bashi, die zoo lang het privilegie gehad heeft om de soldaten slecht brood te mogen leveren, moet thans voor hetzelfde geld goed brood verstrekken.

De heer Talanga, die zoo men wil gezamelijk met Riza Pacha den staat en de soldaten uitplunderde, zal niet erg tevreden zijn dat hij zijnen slapenden compagnon heeft verloren; en Dadien, de Barouschi Bashi, zal zijn buskruid thans wel wat goedkooper moeten maken dan vroeger. Sedert de verwoesting door eenen brand van de vrije brug over den gouden hoorn werd geen hand uitgeslagen om die weder in bruikbaren staat te brengen dewijl de tolbrug de zakken vulde van den groot- Admiraal, Mehemet Ali, onder wiens beheer die stond. Toen de sultan zich naar het arsenaal begaf viel zijn oog toevallig op de vernielde brug; onmiddellijk gaf hij last om dezelve te herstellen, zoodat het arme volk over eenige weken weder tolvrij den stroom zal kunnen oversteken. Zijn doorzigt in militaire en in Marine-zaken is niet te miskennen. Zijn eerste doel is om Turkije in eenen staat te brengen die ontzag inboezemt, en hoedanig men daarover ook in Europa moge denken, goed beheerde en uitgeruste Turksche soldaten zijn, vooral op hunnen eigen bodem, niet zoo geheel te minachten. De sultan heeft orders gegeven tot het bouwen van nieuwe en repareren van oude schepen en het is te voorzien dat de ingevoerde bezuinigingen voor het grootste gedeelte zullen worden aangewend tot verbetering van het leger en de vloot; hetgeen zeker veel beter is dan paleizen optebouwen en harems te vullen.

In eene zaak heeft Abdul Azis getoond een zeer verlicht man te zijn. Al de oude overlevering betrekkelijk de keizerlijke familie heeft hij op zijde gezet en hij gelooft, dat, wil de erfgenaam van den troon een goed Vorst zijn, hij dan ook zijne verpligtingen moet leeren kennen. Hij neemt daarom dan ook zijnen neef, Mourad Effendi, met zich; hij heeft hem en nog een anderen neef zitting gegeven in den rijksraad, en een derde, die militair wilde worden, heeft hij bij het leger ingedeeld. Met vertrouwen mag men zeggen, dat de nieuwe Sultan de grondslagen legt voor eene betere toekomst voor Turkije. Wanneer hij doorgaat zooals hij begonnen is, dan zal Turkije zich zelven zonder twijfel uit zijnen finantiëlen val weten opteregten, en dat wel binnen een betrekkelijk kort tijdsverloop. De Turken zijn zoo dom in alles wat betrekking heeft op bezuiniging, dat zij dikwijls onwetend zich zelven en anderen benadeelen.

(*Daily News*).

Bijvoegsel tot den *OOSTPOST* van den 27sten September 1861 no. 227.

SCHEEPSBERIGTEN.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Waterloo.	Peenlind.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
„	Cornelia Mathilda.	Snoey.	In reparatie.	„ „ „ „
Engelsche	Majestic.	J. Jones.	Nederland.	„ „ „ „
Fransche	Jules Cezard.	Rogers.		„ „ „ „
Nederlandsche	Guurtje & Maria.	Kruit.	Nederland.	E. ten Brinck & Co.
„	Eugenie.	Bargman.	„	„ „ „ „
„	Metalen Kruis.	J. P. Zuardeeg.	In Lossing.	Schimmelpenninck & Co.
Nederlandsche	van der Palm.	Marcus.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Pruiss.	Germania.	Francke.	Amsterdam.	Adam & Co.
Engelsche	Jeannie Oswald.	W Davies.	Australie.	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Eersteling.	C. de Zeeuw Bogchus Wz.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
Sept. 20	Ned. Ind.	kotter	Little Tot	Katjoong	Soerabaija.
„ 23	Nederl.	schip	Holland	B. Auffmorth	„
„ —	„	—	Christiaan Huijgens	J. van Katwijk	„
„ 24	„	—	Graaf Drik	Rotgans	„

Vertrokken schepen van Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Sept. 18	Ned. Ind.	schip	Charles	Kamaralie	Panaroekan via Besoekie.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.	GEZEILD.
Sept 17	Fransche.	schip	Charlemagne.	P. Duteil.	Singapore	24 Aug.
„ —	Nederl.	bark	Tollens.	B. Verhaegen.	S. George d'Elmina.	15 Julij.
„ 18	„	stoom.	Padang.	A. Guijot.	Singapore.	15 Sept.
„ —	„	„	Batavia.	G. A. Neije.	Soerabaya.	— „
„ —	Amerik.	oor. fr.	John Adams.	J. M. Berrien.	Hongkong.	7 Julij.
„ —	Bremer	schip	Johann Lange.	J. Lamke.	Singapore.	8 Sept.
„ 19	Nederl.	bark	Tjielingsie.	P. Ouwehand.	Amsterdam.	30 Mei
„ —	„	schip	Straat Bali.	T. de Jong	Idem	11 Junij.
„ —	„	brik	Fathool Main.	Sech Abd. Bamsomoes.	Bali Beliling.	8 Sept.
„ —	„	„	Boesroel Karim.	Said Abd. Hoensiman.	Riouw.	23 Aug.
„ 20	Zr. Ms.	stooms.	De Berkel.	L. t/z 1e kl. P. v. d Velden Erdb.	Onrust.	20 Sept.

Vertrokken schepen van Batavia.

DAUTM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.
Sept. 14	Amerik.	schip	S. H. Talbot.	Waleson.	Singapore.
„ —	Nederlandsche	bark	Maijmoon.	Said Moh b. Osman Berkeba.	Muntok.
„ —	„	„	IJoesserin.	Said Abd Alkaf.	Cheribon.
„ —	„	schroef.	De Vecht.	Luit t/z 1e kl. H. A. Modderman.	Onrust.
„ 20	„	stoom.	Hertog Bernard.	J. H. Stolte.	Soerabaija.
„ —	„	bark	Juno.	H W. Nicolai.	Nederland.
„ 21	„	„	Madura.	B A. F. van Bruggen.	Idem.
„ —	„	„	Grondwet.	F. C. Kamminga.	Idem.
„ —	„	„	Welvaart.	J. N. Mooi.	Amsterdam.
„ —	„	„	Djadul Karim.	Abd. Racman Sedik.	Bandjermassin.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.	DATUM.	BESTEMMING.
Sept. 14	Nederlandsche	Hendrik Ido Ambacht.	S. Bijl.	Rotterdam.	15 Junij,	Batavia.
„ 15	Engelsche	Henry Miller	W. Sutherland.	Londen.	20 „	Shanghai.
„ —	„	Beatrice.	J. C. Taijlor.	Singapore.	29 Aug.	Padang.
„ 16	„	Albuera.	J. A. Elfinstie.	Londen.	20 Junij.	Hongkong.
„ —	Nederlandsche	Straat Bali.	S. de Jong.	Amsterdam.	11 „	Batavia.
„ —	Engelsche	Koh-I-Noor.	H. R. Crawfurd.	Liverpool.	27 Mei.	Hongkong.
„ —	„	Celestial.	F. Jones.	Idem.	19 Junij.	Shanghai.
„ —	Amerik.	Mercury.	J. C. Hubbert jr.	Cardiff	— „	Singapore.
„ —	Engelsche	Mencius.	J. Williamson.	Singapore.	24 Aug.	Londen.
„ 17	Nederlandsche	Cornelis Smit.	R. Weidenaar.	Cardiff.	9 Junij.	Manilla.
„ —	„	Tjilingsi.	Ouwehand.	Amsterdam.	2 „	Batavia.
„ —	Engelsche	Patna.	Wm. Pole.	Londen.	12 „	Hongkong.
„ —	„	Volunteer.	J. Withon.	Cardiff.	18 „	Shanghai.
„ 18	„	Caduceus.	Cass.	Whampoa.	16 Aug.	Londen.
„ 17	Amerik.	Southern Croos.	B. P. Howes.	Bangkok.	20 „	Falmouth.
„ 18	Engelsche	Futtay Ranzac.	F. La Frewais.	Hongkong.	29 Julij.	Bombaij.
„ 12	Nederl.	Grondwet.	T. C. Kamminga.	Zierikzee.	6 Junij.	Batavia.
„ 16	Noorwegen	Victor Emanuel.	C. Pharo.	Foocho foo.		Londen.

Schepen liggende ter reede te Pasoeroean.

Ned. schip Fortuna. Holland. Christiaan Huijgens en Graaf Drik III, Zweedsch schip India, Deensch schip Cecrops. N. I kotters MadMira en Little Tot, en de schoener Bella.

Aangekomen schepen te Probolingo.

23 Sept. Nederl. fregat Hugo Grotius, gezagv. T. Vogelesang, van Soerabaija.

25 Sept. Ned fregatschip Rotterdam, gezagv. H. Poort. van Soerabaija: Nederl. brik Roonatool Djaiena, gezagv. Hadjie, Abdul Ganie, van Poelee Laoot.

Vertrokken schepen van Probolingo.

21 Sept. Nederl. bark Cornelis Hendrika, gezagv. J. van der Meulen, naar Nederland over Samarang.

Aangekomen schepen te Banjoewangie.

19 Sept. Nederl. bark Eugenie, gezagv. E. Bargmann, van Rotterdam.

Vertrokken schepen van Banjoewangi.

19 Sept. Nederl. bark Eugnie, gezagv. E. Bargmann, naar Soerabaija.

Aangekomen schepen te Cheribon

datum.	vlag.		namen der schepen.	gezagv.	van
Sept. 12	Ned.	schoen.	Fathool Moelook.	Djoenal Abidin.	Batavia.
„ —	„	bark	Pieter.	Hoogenwerff.	Idem.
„ —	Brem.	schip	Creole.	Zessen.	Samarang.
„ 13	Ned.	bark	Maria Catharina.	V. d. Tak.	Batavia.

Vertrokken schepen van Cheribon.

datum.	vlag.		namen der schepen.	gezagv.	naar
Sept. 13	Eng.	bark	Launceston.	Hayes.	Austr. via Bat.
„ —	Ned.	schr	Kim Tjattjiang.	Io Engliang.	Riouw „ Ind.
„ —	„	brik	Constance.	Sijpkes.	Ned. „ Bat.
„ —	Noorw	schip	Souverain.	Hellissen.	Id. Idem.
„ 14	Frans.	„	Rose Marie Louise.	Garnan.	Soerabaija.

Schepen liggende ter reede te Cheribon.

Ned. schip Kosmopoliet, Maria Catharina, Pieter, bark Inggoan, Fathol Mad iet, schoeners Koentool M.s, Srie Chribon. — Eng, bark Carl. — Brem. bark Creole.

Aangekomen schepen te Indramaijoe.

Datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	van
Sept. 12	Amer. schip	John Land.	L. J. Hotchkis.	Batavia.
„ 18	N. Ind. schoen.	Kim Tjiat Tjiang.	Io. Ing. Liang.	Cherib.

Vertrokken schepen van Indramaijoe.

Datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	naar
Sept. 14	N. Ind. brik	Tjee Goan	Po Soewie.	Rem. via Samarang.
„ —	„ bark	Tjiensing.	Kwee Soeijaug.	Riouw.

Schepen liggende ter reede te Indramaijoe

Ned. Ind. bark Tjaugoo, schoener King Liong. — Amer. schip John Land.

Aangekomen schepen te Tagal.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	van
Sept. 10	N. I.	Tjiensing.	Kwee Soeijang.	Samarang.
„ 11	„ „	Marzoek.	S. S. b. A. Segaf.	Pekalong.
„ 14	„ bark	Passekan.	Tan Siauking,	Batavia.

Vertrokken schepen van Tagal.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	naar
Sept. 10	N. Ind. bark	Tjiensing.	Kwee Soeijang.	Indramaijoe.
„ 13	Nederl. schip	Nederland ∗	J. v. Bremen.	Ned. via Bat.
„ —	„ —	Princes Amelia	v. Rijn, v. Alkem.	„ „ Sam.

∗ Passagier de heer P. B. Lesquillier.

Schepen liggende ter reede te Tagal.

Ned. schip Hollands Trouw, Stad Dockum, Getruide hern. Hertoeride, Alblasserwaard, Ned. Ind. bark Marzoek, brik Passekan:

Vertrokken schepen van Pekalongan.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	naar
Sept. 14	Ned. bark	Marij Hillegonda.	H. O. Piccardt.	Samarang.

Schepen liggende ter reede te Pekalongan.

Ned. schip Doctrina et Amicitia, barken Kiandra, Estafette.

Aangekomen schepen te Toeban.

datum.	vlag.	namen der schepen.	gezagv.	van
Sept. 10	Ned. schip	Nawan Eljasoor ∗.	J. C. Monteiro.	Tagal via Samanap.

∗ Passagier mevrouw Monteiro en 2 kinderen.

HANDELS-BERIGTEN.

Den 25sten Sept. waren in 's Lands Pakhuizen te Pasoeroean afgeleverd uit den oogst van 1861.

Suiker Gouv. levering.

DER FABRIEK	PICOLS
Wangoon Redjo	5,422-59
Ardjo Sarie.	9,957-13
Ardie Redjo.	4,599-90
Yoso Wilangoon.	4,624-12
De Hoop.	6,183-62
Djacatra Oost.	7,088-74
De Onderneming.	9,598-73
Wono Redjo.	11,173-23
Kloerahan.	6,557-07
De Goede Hoop.	6,327-91
Gajjam.	7,237-38
Becassie Oost.	6,877-58
Dankbaarheid.	3,125-01
Soeko Redjo.	6,244-12
Kawis Redjo.	5,436-16
Sarie Redjo.	2,105-84
Pleret.	6,448-32

Te Zamen 109,009-45 pic. suiker.
10,961-12 „ koffij.

Bestant Producten in 's Lands Pakhuizen te Pasoeroean, Op den 25sten September 1861.

12,670-69 „ koffij, „ 1860.
60,961-12 „ koffij, „ 1861.
88,354-03 „ suiker, „ 1861.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 26sten September 1861.

AANVOER.

Van Nederland per het Nederl. schip *Baron van Hardenbroek*, gezag. H. C. A. Hennij.

1 pakje W. C. van Thijen; 1 kist chemicalien, J. H. H. Timmerman; 1 kist kleeren, Ankmaet & Co; 1 kist A. C. Suijck; 1 kist ijzeren sloten, 30 kisten lijnolie, 3 kisten wijn, 34 kisten en 1 vt. manufacturen, Order; 1 kist en 7 vs. manufacturen, J. G. Heuveld p; 1 kist modewaren, H. Kiel; 1 kist sigaren, 58 kisten manufacturen, Gebrs. van Delden; 1 kist pijpen, 1 kist chocolaad, 6 kisten diverse, M. E. Hammelburg; 2 ijzeren suikerrollen, 7 kisten 2 vn. blad koper, 50 kisten bier, 150 geemballeerde hammen, 4 vs. 5 bn. en 82 kisten manufacturen, Schimmelpenninck & Co. 1 kist boeken, 9 kisten papier, Le Roy & Co; 5 kisten manufacturen, P. Kervel & Co; 62 kisten manufacturen, E. Ten Brinck & Co; 62 kisten en 30 bn. manufacturen B. van Leeuwen & Co; 100 geemballeerde hammen, 4 kisten provisien, de Stuers & Facnotti; 26 kisten en 69 bn. manufacturen, J. F. van Leeuwen & Co; 95 kisten manufacturen, B. J. van Eck & Co, 14 kisten manufacturen, en 100 ledige leggers, Hill Brockman & Co; 1 kist parfumerien, 8 kisten pijpen, 2 kisten meubelen, 1 kist, en 3 kisten lampen, S. M. Polack; 1 kist sigaren, A. J. Ankmaet & Co; 5 kisten Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 3 kisten K. van Coevorden; 4 pakken touwwerk, 48 riemen, 4 stukken pakhout. Curtis en Dormaer; 7 kisten D. Maurits Martens; 1 pakje Arnold & Zonen; 1 kist en 1 rol, J. W. F. van Vloten; 25 vs. boter, 3 ks. kaas, 1 kist provisien, J. W. B. Wardenar; 100 ks. kaas, 50 hammen, 28 vn. bier, Gezagvoerder; 10 vn. zilvermunt, 120/m steenen, Gouvernement.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *Copernicus*, gez. L. Visser.

125 pic. rotting, 3002 pic. suiker, 450 pic. tin, 400 pic. noten, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER №. 16 *f* 14,60 @ *f* 14,75.— Nominaal.
ROTTING $^{8}/_{9}$.
WISSELKOERS pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 29sten September 1861.
's Morgens te half negen ure.
Ds. MOUNIER.
Bevestiging van eenen Diaken.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 29sten September 1861.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.